

Слънцето се наведе на западъ. Дѣдо Кузманъ, отдавна вече покаченъ на бичкиджийската скеля, бѣше се закрѣпилъ като директъ, и теглеше огромния трионъ. Като гледахъ по челото му капкитѣ потъ, що се валѣха като градушка по набръчканитѣ му бузи, мене ми ставаше мило за оная страна, която е тѣй богата и уви, тѣй бѣдна; въ която има толкова страдания и пакъ толкова геройства, щото не оставятъ да истине сърцето на простия и работенъ човѣкъ дори и въ такива прѣкарали години, въ каквито се намираще жилавия дѣдо Кузманъ.

— Е, що си не одишъ,—ме запита той по едно врѣме, като ме гледаше заплѣснатъ и унесенъ;—оди си, учителю, селото е далеко, ке замръкнешъ тука!

Право казваше стареца; въ усойтѣ вече ставаше хладно; нощта почваше да се мржици иззадъ скалитѣ на винаги намусенитѣ наши величественни Родопи. Но мене ме задържеше нѣщо; дѣдо Кузманъ съ своя разказъ за Калешъ Димко войвода бѣше ме закачилъ съ здрава въдица, та азъ му рѣкохъ:

— Ще си ходя, дѣдо Кузмане, туку ти ми кажи, зеде ли си Калешъ Димко оная—дѣвойката . . . и живѣха ли си они харно, ха?

— Хе, хе,—усмихна се дѣдо Кузманъ, па седна върху чатала на скелята и рече:—подай ми стомната да се напия, па ще ти кажа . . . да ти не е бадева!

Дадохъ стомната, напи се Дѣдо Кузманъ и тѣй кратко доразказа той милата любовна история на чувотния Битолски войвода Калешъ Димко:

— За земане, — зеде си я, учителю, туку за живѣне . . . ехъ, ти си младо, та питашъ! Ей, какъ стана. На онова врѣме зачини золуми по насъ Керимчето—бейски синъ, що имаше два чифлика баѣца му въ Битолско. Шеташе, кучиньо черво, низъ селата, и изплашувеше таткувци и майки, кои що имаха хубаи керки и дѣца. О що ке му текнеше на това